

Column Het provinciaaltje

December 2012

Microkosmos

Gisteren reserveerde de VARA een uur van haar kostbare zendtijd voor de tweede aflevering van De Wereld Draait Door Academy. In zijn inleiding nam de begeesterde professor Robbert Dijkgraaf zijn publiek mee op een reis door de microkosmos naar de basis van alles, minimaal een miljard keer kleiner dan wijzelf. Ruim van tevoren installeerde ik me op de bank met een zak chips. Ik sprak met mezelf af dat ik deze tijdens de eventuele saaie stukken van het college soldaat mocht maken.

De zak ging uiteindelijk ongeopend weer in de kast. 50 minuten lang keek ik ademloos naar hoe Dijkgraaf de Amsterdamse Westergasfabriek omtoverde tot een magische innerlijke wereld waarin neonkleurige moleculen en atomen op schaalmodel knipperend en borrelend tot leven kwamen.

Ik kwam tot een aantal wonderlijke inzichten:

Dat het wetenschappelijke pionierswerk van de professor en zijn schrandere vakgenoten mijn dagelijkse werkzaamheden triviaal maakt en mijn ernst erover bespottelijk. Ik zou me bijna moeten schamen voor het simpele geneuzel over d's en t's en het feit dat ik m'n hoofd breek over de opbouw van deze column, terwijl anderen zich buigen over het vraagstuk van de 'snaartheorie'.

Dat professor Dijkgraaf een bijzonder zeldzame combinatie is van een vrolijke vakidoot en een sociaal en idealistisch mens. Hij acht de wetenschap dermate interessant en fascinerend dat hij ook volk met een ordinair brein, het gunt om hierin inzicht te krijgen. De innemende bolleboos maakte daarvoor goedwillig gebruik van enigszins infantiele voorbeelden met emmers zand, grapefruits, peperkorrels en matrushka's om in jip-en-janneke-taal uit te leggen dat ik, met mijn ordinaire brein, kijkend naar mijn elementaire deeltjes, in essentie weinig verschil van een mandarijn.

Ik denk dat het hem is gelukt om mij het wondere verhaal aan het verstand te peuteren, want ik was niet beledigd over de vergelijking met de mandarijn.